

Expunere de motive

Salariile mici și șomajul, nivelul extrem de scăzut al alocațiilor de stat pentru copii, în raport cu nivelul cheltuielilor necesare pentru creșterea și dezvoltarea sănătoasă a copiilor, pentru educarea și instruirea lor sunt cauze ce au determinat scăderea, an de an, a numărului de nou-născuți.

Pentru familiile monoparentale situația este cu atât mai dificilă cu cât toate aceste sarcini cad în sarcina unui singur părinte.

În România, situația familiilor monoparentale este foarte deosebită față de țările occidentale, din mai multe motive.

În primul rând, politicile familiale din regimul trecut au fost mai dure, descurajând orice altă formulă de viață familială diferită de familia conjugală legitimă. De aceea, creșterea numărului familiilor monoparentale se înregistrează mai ales după anii 1980-1990.

În al doilea rând, situația juridică a familiei monoparentale se caracterizează prin ignorarea ei: astfel, în dreptul civil, legislația familiei nu cuprinde măsuri codificate, nici alocații speciale, nici servicii sociale adresate lor, deși se reglementează statutul copilului din afara căsătoriei și părintele singur care locuiește cu unul sau mai mulți copii este considerat familie.

Pensia plătită de tată este limitată la 40% din salariul acestuia, indiferent de numărul copiilor cărora trebuie să le plătească pensie. Familiile monoparentale au fost puternic afectate și de inflație, cuantumul pensiei alimentare necesitând o ajustare permanentă, ajustare care se face însă numai prin hotărâre judecătorească, ceea ce implică cheltuieli și timp consumat în acest scop.

Familiile monoparentale reprezintă în jur de 10% din totalul familiilor din România (conform ultimelor studii în domeniul dezvoltării umane realizate sub egida PNUD), adică peste 740.000, potrivit estimărilor preliminare făcute pe baza recensământului din 2002. În cadrul acestei categorii predomină situația mamelor singure. Deși copiii născuți în cadrul căsătoriei continuă să dețină ponderea cea mai importantă, în ultimii ani se constată un procent tot mai mare de copii născuți în afara căsătoriei, care provin de la mame tinere până la 25 ani.

Aceste familii sunt puternic defavorizate psiho-social din mai multe cauze, deoarece părintele aducător de venituri trebuie să suporte singur costurile de întreținere a locuinței, pe lângă cele legate de creșterea și educarea copiilor, trebuie să lipsească mult de acasă pentru a câștiga mai mulți bani, nemaiputând să asigure o supraveghere adecvată a copiilor, ceea ce determină evadarea acestora în medii cu risc crescut de socializare negativă. Totodată, părintele singur de multe ori nu poate face față costurilor ridicate privind educația, ceea ce duce la absenteism și abandon școlar.

Problematica familiilor monoparentale a devenit acută și pentru societățile occidentale, fapt pentru care i se acordă o mare atenție atât în cadrul reglementărilor normative în domeniu, cât și în lucrări de specialitate.

În încercarea de a combate o parte din aceste efecte negative, legislația statelor din Uniunea Europeană a introdus o alocație de sprijin pentru părintele singur care, deși poartă denumiri diferite de la o țară la alta (în Danemarca se numește alocație pentru hrană, în Franța alocație pentru părintele singur, în Lichtenstein alocație familială pentru copilul dintr-o familie monoparentală, etc), se referă de fapt la același ajutor, considerat de o reală necesitate pentru acest tip de familie.

Având în vedere cele prezentate mai sus, considerăm că este imperios necesară introducerea alocației de susținere pentru părintele singur și în legislația noastră.

Pentru aceste considerente a fost întocmit proiectul de lege alăturat, pe care vă rugăm să-l aprobați.

Inițiatori: Senator Maria PETRE – PD

Deputat Anca BOAGIU – PD

Coinițiatori: Senator Norica NICOLAI – PNL

Senator Fevronia STOICA - PSD